

[Aksel Larsen.]

værste angår, da ønskede man dem uskadeliggjort, ikke for at hævne sig; men omtrent udfra samme motiv, som man uskadeliggør rotter. Hitler har jo aldrig sagt øje for øje og tand for tand, det er et gammelt jødisk ord, det kan man læse i det gamle testamente. Nej, hvad Danmark angår, sagde Hitler: fem for een. Og modstandsbevægelsen har aldrig, hverken før eller nu, sagt, at man skulle tage tyskerhåndlangerne og trække neglene af dem, gennemprygge dem, hænge dem op ved fødderne og mishandle dem til døde eller skyde dem i en vejgrøft. Hvad ligner det så, at statsministeren skyder modstandsbevægelsen og de protesterende i skoene, at de ønskede, at disse krigsforbrydere, som man har så travlt med at løslade, skulle behandles på samme måde, som de var med til at behandle danske patrioter på?

Den anden side af sagen er, at de bliver behandlet helt anderledes og meget mildere end almindelige kriminelle forbrydere. Det springer i øjeblikket, det protesterer folk imod, og derfor er det berettiget, at man forlanger denne praksis standset, samtidig med at man gør sig årsagerne klar til, at den er blevet indledt, og hele det spil, der blev drevet, siden man, i strid med straffelovstillsættelsens ånd og mening, fra justitsministerens og anklagemyndighedens side i 1945 indledte den praksis, jeg har talt om her. Det, der er nødvendigt, er at fastslå, at krigsforbrydere og landsforrædere skal ikke og må ikke behandles anderledes og mildere, hverken i fængslet eller gennem løsladelser, end andre mennesker, der dømmes her i landet for forseelser i henhold til straffeloven.

Uanset hvilket medansvar man har, og uanset hvor klart eller ikke klart dette medansvar er for dette tings medlemmer, så har folketinget pligt til at fastslå dette som retningslinie overfor den nuværende og overfor eventuelt kommende regeringer, og jeg tror, at dette er det danske folks ønske med hensyn til den rigtige udgang af denne debat.

Viggo Stareke: Benådningsinstituttet er nedfældet i grundloven, men det er ikke i grundloven tilfredsstillende afgrænset. Meningen med benådnings er, at de skal være en korrektion i marginen af afsagte domme i individuelle tilfælde, men det har aldrig været meningen, at de skulle omfatte hovedmassen af domfældte, således at de fuldbyrdede domme bliver undtagelserne i marginen.

Amnesti er også nedfældet i grundlovens § 24. Amnesti er en mere kollektivt omfattende benådning, men den indeholder tillige æresoprejsning, hvilket benådningen ikke gør. Amnestien er mere sigtende på rent politiske forbrydelser, sindelagsforbrydelser, hvorimod selve benådningen ikke betyder en udslettelse af selve dommen.

Professor Carl Torp formulerer det sådan i sin strafferet:

„Benådningens formål er at bøde på de ubilligheder, som kunne følge af, at retsreglerne er dannede med de normale forhold for øje og derfor i enkelte tilfælde kunne føre til for strenge resultater, eller ikke længere fuldtud er stemmende med den almindelige retsopfattelse.“

Og i Den Danske Kriminalret skriver professor Stephan Hurwitz, at benådningen principielt er individuel, hvorimod benådningsretterne af landssvigerne var

„en særlig organiseret benådningspraksis, der i omfang og karakter nærmede sig en amnesti“.

Et andet sted skriver han:

„Benådning bør ikke sættes i system. Det forrykker kompetencen mellem dømmende og administrative myndigheder.“

Denne forespørgsel i dag omfatter først og fremmest benådningspraksis i de grove landssvigersager og de retningslinier, der er anlagt. Denne forespørgsel skulle gerne bringe klarhed over forholdet mellem benådning, som bør omfatte et mindretal af de domfældte, og amnesti, der bør omfatte et flertal af de domfældte.

Benådning er kongens og hans justits-